

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-3-30 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 16-33/571-248
Karar Tarihi : 13.10.2016

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN,
Adem BİRCAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Nimet KAVAK, Nesrin ATA, Yusuf ÜLKER, Ömer Volkan YAZAR

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Yonga Levha Sanayicileri Derneği
Asmalı Mescit Mah. Meşrutiyet Cad. Sahne Sok. No:10/A
Beyoğlu/İstanbul
- Orman Mahsulleri Entegre Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca Sk. Marmara Apt. No: 4/2
Beşiktaş/İstanbul
- Yıldız Entegre A.Ş.
Arslanbey O.S.B. Mah. 1. Cad. No:13 Kartepe/ Kocaeli
- Yıldız Sunta MDF A.Ş.
Uzunbey Mah. Cumhuriyet Cad. No:45 Kartepe/ Kocaeli
- Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Altunizade Mahir İz Cad. No:25 34662 İstanbul
- Starwood Orman Ürünleri A.Ş.
İkitelli Keresteciler Sanayi Sitesi 10. Blok NO:1/1 1. Bodrum
688. Başakşehir/İstanbul
- Teverpan Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Nüzhet Efendi Sk. No:24/1-2-3 Kadıköy/İstanbul
- AGT Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Org. San. Bölgesi 3. Kısım 35. Cad. Döşemealtı/Antalya

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Yonga levha ve MDF pazarında faaliyet gösteren yedi teşebbüsün ve Yonga Levha Sanayicileri Derneği'nin piyasadaki belirsizliği azaltıcı bilgi paylaşımında bulunma, fiyatları birlikte belirleme, ayrımcılık, ürün bağlama ve mal vermenin reddi yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Kurum kayıtlarına 10.05.2016, 24.05.2016 ve 26.05.2016 tarihlerinde giren gizlilik talepli başvuruda, yonga levha ve MDF (medium density

fiberboard) pazarında Orman Mahsulleri Entegre Sanayi ve Ticaret A.Ş. (ORMA), Yıldız Entegre A.Ş. (YILDIZ ENTEGRE), Yıldız Sunta MDF A.Ş. (YILDIZ SUNTA), Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KASTAMONU ENTEGRE), Starwood Orman Ürünleri A.Ş. (STARWOOD), Teverpan Sanayi ve Ticaret A.Ş. (TEVERPAN) ve AGT Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (AGT)'nin Yonga Levha Sanayicileri Derneği (DERNEK) bünyesinde düzenli olarak bir araya gelerek fiyatları piyasa dışında belirlediği, bu teşebbüslerin geçmişte Rekabet Kurulu (Kurul) kararıyla¹ idari para cezası aldıkları için farklı fiyat listeleri yayımladığı ancak uygulamada satış temsilcileri aracılığıyla müşterilere verilen fiyatların aynı olduğu, (.....TİCARİ SIR.....), yeniden satıcıların üretici teşebbüslerce 'bağlantı' adı altında yapılan satışlar aracılığıyla bir yıl öncesinden çekler karşılığında önalım yapmaya zorlandığı ve bir sonraki yıl talep azaldığı takdirde yeniden satıcıların zarara uğradığı, birçok teşebbüsün bu nedenle iflas noktasına geldiği, bağlantı adı altında önalım yapan teşebbüslerce satın alınan malların teslim günü geldiğinde, üretici teşebbüslerce sevkiyatın geciktirildiği ve bu yolla piyasada var olması istenmeyen teşebbüslerin dışlandığı, şikâyete konu teşebbüslerin yonga levha ve MDF üretim pazarındaki hakim durumlarını mobilya üretimi pazarında kötüye kullandıkları, DERNEK bünyesinde bir araya gelen şikâyete konu teşebbüslerin, bazı alıcılara öncelik tanıyarak farklı vade ve iskonto oranı belirledikleri ve bu yolla eşit durumdaki alıcılara farklı koşullar uygulayarak ayrımcılık yaptıkları, ORMA tarafından (.....TİCARİ SIR.....) iddialarına yer verilerek, konu hakkında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Söz konusu iddiaları içeren şikâyet başvurusu hakkındaki 18.05.2016 tarih ve 2016-3-30/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Kurulun 01.06.2016 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 16-19/320-M sayılı dosya konusu iddialara yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Anılan karar uyarınca düzenlenen 12.08.2016 tarih ve 2016-3-30/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; başvuru konusu iddialar hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

I. İNCELEME, GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK

I.1. Hakkında Önaraştırma Yapılan Taraflar

I.1.1. DERNEK

- (5) DERNEK, sektörde faaliyet gösteren fabrikaların hammadde temini ile çevre, dış ticaret, vergi, haksız rekabet vb. ortak konularda akademik çevre ve kamu kuruluşları ile ilişkiler gibi hususlarla ilgilenmektedir.

I.1.2. ORMA

- (6) Isparta'da kurulu teşebbüs üç adet yonga levha fabrikası, üç adet dekor kağıdı fabrikası, bir adet melamin kaplı yonga levha fabrikası ve bir adet metal imalat fabrikası ile faaliyet göstermektedir.

I.1.3. YILDIZ ENTEGRE

¹ 19.12.2005 tarih ve 05-85/1182-336 sayılı, 24.04.2006 tarih ve 06-29/365-64 sayılı Kurul kararları.

- (7) Yıldızlar Yatırım Holding A.Ş. çatısı altında faaliyet gösteren şirket, yurtiçinde altı, yurtdışında üç tesis ile MDF, MDFlam, sunta, suntalam, laminant parke, MDF kapı, boyalı MDF, MDF boy kapak, kapı paneli, emprenye edilmiş dekor kâğıdı ve tutkal üretimi gerçekleştirmektedir.

I.1.4. YILDIZ SUNTA

- (8) 1976 yılında kurulan teşebbüs MDF, MDFlam, sunta, suntalam ve laminant parke ürünlerinin üretimini gerçekleştirmektedir.

I.1.5. KASTAMONU ENTEGRE

- (9) Hayat Holding bünyesinde 1969 yılında faaliyetine başlayan KASTAMONU ENTEGRE günümüzde yurtiçinde ve yurtdışında bulunan fabrikalarında MDF, kapı ürünleri, laminant parke ve yonga levha üretimi alanında faaliyet göstermektedir.

I.1.6. STARWOOD

- (10) Yıldız Ailesi'nin şirketlerinden biri olan teşebbüs Gürcistan ve İnegöl'de yonga levha, melaminli yonga levha, boyalı yonga levha, emprenyeli kâğıt, MDFlam, MDF üretimi gerçekleştirmektedir.

I.1.7. TEVERPAN

- (11) 1986 yılında Tekirdağ'da kurulan teşebbüs, faaliyetlerine iki fabrikayla devam etmektedir. Fabrikalarında yonga levha, ince MDF, ahşap panel boyama, melamin pres, kapı paneli ve tutkal tesisleri yer almaktadır.

I.1.8. AGT

- (12) Antalya'da faaliyet gösteren teşebbüs MDF, MDFlam, panel, profil üretimi ile mobilya ve dekorasyon sektörlerine; parke, kapı, duvar paneli ve süpürgelik üretimi ile de inşaat sektörüne hizmet vermektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (13) Yonga levhanın üretiminde hammadde olarak orman artıkları (gövde ve kalın dallar hariç), atölye artıkları ve lignoselülozik bitkiler kullanılabilir. Yonga levha, belirtilen maddelerden elde edilen küçük parçacıkların diğer bir deyişle yongaların sentetik bir reçine ya da uygun yapıştırıcı yardımı ile katman katman ısı ve basınç altında preslenerek geniş ve büyük yüzeyli levhalar haline getirilmesi ile elde edilen bir malzemedir. Yonga levhalar üretim sürecinin bir sonucu olarak düzgün yüzeylidir, istenen kalınlıkta üretilebilir, homojen bir yapıya sahiptir; çivi, vida, tutkal ve diğer malzemelerle birleştirilebilir. Yonga levhalara, yongaların koruyucu ve yanmayı geciktiren maddelerle işleme sokulmasıyla çeşitli özellikler kazandırılabilir. Yonga levha günümüzde mobilya, tarımsal yapılar ve ateşe dayanıklılık gerektiren vagon ve gemi imalatı gibi alanlarda kullanılmaktadır. Üretiminde diğer orman ürünlerinde (kereste, kontrplak vb.) olduğu gibi odun kusurları içermeyen, kalın çaplı uzun gövdeli hammadde kullanılmadığından nispeten ucuzdur.

- (14) MDF, sert veya yumuşak ahşap kalıntılarının parçalanıp en küçük fiziksel hali olan liflerine kadar ayrıştırıldıktan sonra, yüksek ısı ve basınç altında mum ve reçine tutkal

ile kaynaştırılması sonucu levhalar halinde üretilen ahşap esaslı orta yoğunlukta lif levhalardır. MDF'nin üretim sürecinde yonga levhada kullanılan yongalardan daha küçük fiziksel özelliğe sahip liflerin kullanılması, MDF'nin her noktasında liflerin eşit dağılmasına ve malzeme parçacıkları arasında boşluklar ortaya çıkmaksızın işlenmesine imkân sağlamaktadır. Bu sayede homojen ve pürüzsüz bir yüzeye sahip olan MDF, gerek boyama gerekse dekoratif folyo veya ahşap kaplamada çok iyi bir taban oluşturmaktadır.

- (15) Levha endüstrileri içinde MDF'nin kontrplak ve yonga levhadan düşük kalitedeki odunlardan üretilebilmesi, masif ağaca göre daha kolay işlenebilmesi, ekonomik bir alternatif oluşturmasına ve bunun sonucu olarak da pek çok kullanım yerinde masif ahşabın yerini almasına yol açmıştır. MDF aslında sert lif levha ile yonga levhanın üstün özelliklerinin kombine edildiği bir levha ürünüdür. Zira MDF üretiminde sert lif levhada olduğu gibi lifler, yonga levhada olduğu gibi de tutkal kullanılmaktadır. Liflerin kullanılması yüzeylerin sert lif levha gibi düzgün ve yeknesak olmasını, tutkal kullanılması ise levhaların dayanıklılığının yüksek olmasını sağlamaktadır. Bu nedenle son yıllarda MDF mobilya endüstrisinde gittikçe artan oranda kullanılmaktadır. Yonga levha ve MDF'nin ince bir melamin levha ile kaplanmış halleri suntalam ve MDFlam olarak bilinmektedir.
- (16) Açıklamalardan anlaşılacağı üzere yonga levha ve MDF oldukça farklı iki üründür. Her ne kadar MDF, yonga levhanın kullanılabilirdiği birçok yerde ikame edilebilse de, MDF'nin daha pahalı ve kaliteli bir ürün olmasından dolayı bu ikame sınırlı kalmaktadır. Bu iki ürün mobilya endüstrisinde birbirini tamamlayan iki ayrı ürün olarak kullanılmaktadır. Desen, çizim ve boya işleminin uygulanacağı yerde MDF kullanılırken, ana gövde ve iç aksamlarda genellikle yonga levha kullanılmaktadır. Dolayısıyla işbu dosya bakımından ilgili ürün pazarı, "yonga levha pazarı" ve "MDF pazarı" olarak belirlenmiştir.

1.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (17) Yonga ve lif levha firmalarının üretim tesisleri belirli bölgelerde yoğunlaşmış olsa da üretilen levhalar bayiler ve toptancılar vasıtasıyla tüm Türkiye'de faaliyet gösteren imalatçılara ulaştırılmaktadır. Dolayısıyla ilgili coğrafi pazar Türkiye olarak belirlenmiştir.

1.3. Öneraştırma Kapsamında Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (18) Öneraştırma kapsamında DERNEK, ORMA, YILDIZ ENTEGRE, YILDIZ SUNTA, KASTAMONU ENTEGRE, STARWOOD, TEVERPAN teşebbüslerinde 28.07.2016 tarihinde yerinde inceleme yapılmıştır. Yerinde incelemelerde söz konusu teşebbüslerin, aralarındaki rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte bir anlaşma veya uyumlu eylem içerisinde olduklarına işaret edecek herhangi bir bilgi ya da belgeye ulaşılmamıştır.
- (19) Yerinde incelemeler sırasında alınan belgeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde, şikâyetle öne sürülen iddiaların aksine hem üretici hem de bayi düzeyinde pazarın rekabetçi özellikler gösterdiği anlaşılmaktadır. Aşağıda bu nitelikte olduğu değerlendirilen bazı e-posta yazışmalarına yer verilmektedir.

- (20) ORMA çalışanı T. E. tarafından 24.11.2015 tarihinde ORMA Danışmanı B. M.'ye gönderilen "EO MKYL Beyaz Fiyatı" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

"(.....) fiyatlarımızı, KEAS² ve YE³ göre (.....) yukarıda olduğunu,

Fiyatlarımızı tekrar gözden geçirmemizi rica ettiler.

Fiyatımız tutsa bile herkesin kıyasıya rekabet ettiği bu ortamda, belirtilen miktarda ürün vermek ne kadar doğru tartışılır...

Psikolojik olarak, cevapsız kalmamak için birkaç puan düşebilir miyiz.

Bu tür firmaların sağı solu belli olmaz. Kardan az miktarda düşmek doğru olacağını düşünüyorum."

- (21) ORMA çalışanı A. M. tarafından ORMA çalışanları B. M. ve Ç. B.'ye 30.12.2015 tarihinde gönderilen "ank uygulama" konulu e-postada aşağıdakiler ifadeler yer almaktadır.

"(.....)ın bölge şeşi (.....) bey ile geçen hafta karşılaştığımızda kendisi; hızlı bir şekilde çek ve bağlantı toplandığını ifade etmiş, bana da müşteriler "(.....) şartları iyi değil, hepimizden pahalı kalıyormuşsun, (.....) çek toplayamaz" demişti. Bende bu mailimde konuyu daha açık ve net anlatmaya çalışacağım. Şöyle ki:

- ilk olarak ekteki tablolarda (.....) ve (.....) en son kampanya şartlarındaki fiyatlarını karşılaştırdım. Tablolarda göreceğimiz üzere burada aramızda (.....) fiyat farkı var.

- Seyahat kampanyasından dolayı aramızda (.....) daha fiyat farkı var.

- Peşine bölü (.....) isk ve (.....) vade ((.....) dediğimiz ay sonu değil, hangi gün bağlantı yapıldı ise tam (.....) sonrası), vadeye de 15 ağustos diyorlar. Buradan da aramızda (.....) fiyat farkı oluşuyor. Yani bu kısımda toplamda aramızda (.....) fiyat farkı oluşuyor."

- (22) ORMA çalışanı A. M. tarafından 28.12.2015 tarihinde ORMA Danışmanı B. M.'ye gönderilen "ank uygulama" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

"Malumunuz yarın (.....) Bey Ankaraya geliyor. Toplantıda bahsi geçen konu ile ilgili olarak; peşinde (.....) iskontoya (.....) vade, vadelide de Haziran yerine Temmuz vadesi ve tüm gruplara peşinde ve vadelide (.....) iskonto bizi (.....) rekabetçi duruma getiriyor. Genel olarak müşterilere satış yapabilmek adına bu şartları bilgi ve onayınıza sunarım.

Not: (.....)'ın özel müşterilerine girebilmek için ekstra durumlar gerekirse bunları münferit olarak müşteri bazında tekrar paylaşıp bilgi ve görüşlerine sunalım."

- (23) Aşağıda şikâyete konu bir başka teşebbüs olan KASTAMONU ENTEGRE şirketinde yapılan yerinde incelemede elde edilen belgelere yer verilmektedir.

² KEAS, sektörde KASTAMONU ENTEGRE'nin kısaltması olarak kullanılmaktadır.

³ YE, sektörde YILDIZ ENTEGRE'nin kısaltması olarak kullanılmaktadır.

- (24) KASTAMONU ENTEGRE Satış Uzmanı M. S. T. tarafından 10.07.2015 tarihinde KASTAMONU ENTEGRE Satış Müdürü A. S. C.'ye gönderilen "Orma Fiyatları" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

"(.....) 600 bin bağlantı yapmak istiyor fakat bunun 300 bin tıslı Beyaz renk ve proje işi,

(.....) da (.....)ya girmek istiyor ve beyaz için uygun bir fiyat vermiş;

Orma fiyat... 1 klt beyaz.....(.....) tl

Keas fiyat.... 1 klt beyaz ..... (.....) tl

Sonuç olarak % (.....) pahalı kalıyoruz.

Ayrıca Eko olmadığını özellikle söylüyor.

Samsundan verebiliriz fakat nakliye fiyatlarına baktığımda avantajı yeterli değil.

Samsun Gebzeden (.....) tl/ton, Balıkesirden (.....) tl/ton ucuz fakat Isparta Orma'dan (.....) pahalı.

Bu proje için iskonto yapılabilme konusunu bilgi ve görüşlerinize sunarım."

- (25) KASTAMONU ENTEGRE çalışanı K. G. tarafından 10.09.2014 tarihinde bir grup KASTAMONU ENTEGRE çalışanına gönderilen "80 GR Beyaz Kampanya" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

KEAS ne veriyorsa (.....) altı.

- (26) Yerinde incelemede elde edilen belgeler arasında, teşebbüslerin gerek müşterileri gerekse satış ekipleri tarafından rakip firmaların fiyat listelerini paylaştıkları e-postalar ile, teşebbüslerin müşteri ziyaretleri sırasında rakiplerinin uygulamalarına ilişkin elde ettikleri bilgileri şirket içinde paylaştıkları e-postalar bulunmaktadır. Benzer içerikteki e-postalar değerlendirildiğinde, teşebbüslerin ürün grubu ve sipariş bazında fiyatlarını karşılaştıran analizleri yine şirket içi yazışmalarda paylaştığı, rekabet etmek amacıyla bölgeler bazında fiyat indirimine ve farklılaşmasına gidebildikleri, rakip faaliyetlerini ve ürün bazında fiyat hareketlerini takip ederek fiyat artışlarına benzer şekilde reaksiyon gösterme eğilimi içinde oldukları görülmektedir. Sektörün bu rekabetçi yapısı, yerinde incelemede elde edilen diğer belgelerle de doğrulanmaktadır.

I.4. Değerlendirme

I.4.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesinin İhlal Edildiği İddiasına Yönelik Değerlendirme

- (27) Bilindiği üzere rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yasaklanmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan karar ve eylemlere verilen örnekler arasında, (a) bendinde "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" sayılmaktadır.
- (28) Yukarıda yer verilen madde uyarınca şikâyetçi tarafından öne sürülen yonga levha ve MDF sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin fiyatları birlikte belirledikleri iddiası 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yasaklanan eylemlerden biridir.

- (29) Bu kapsamda şikâyete konu teşebbüslerde yapılan yerinde incelemelerde firmaların yonga levha ve MDF fiyatlarını birlikte tespit ettiklerine dair bir bulguya ulaşılamamıştır. Daha detaylı bir fiyat analizi yapabilmek için teşebbüslerden sektörde ve kendi ürün portföyleri içerisinde en çok satılan ürünler ve bu ürünlere ilişkin fiyat listeleri ile gerçekleşen fatura fiyatları talep edilmiştir. Ancak ürünlerin renk, kaplama, ebat (ebatlar kalınlık, en ve boy bakımından farklılaşmaktadır), desen, boya gibi ölçütler bakımından farklılaşması ve çeşitlenmesi, fiyatın daha çok her müşteri bazında yapılan pazarlıklarla belirlenmesi, buna bağlı olarak iskontoların vade ve miktara göre değişkenlik göstermesi detaylı bir fiyat analizini zorlaştırmakla birlikte, teşebbüsler tarafından sunulan fiyat listeleri en çok satılan ürün grubu bazında incelendiğinde ürün fiyatlarının farklılaştığı görülmektedir.
- (30) Şikayette dile getirilen diğer husus ise, DERNEK bünyesinde bir araya gelen teşebbüslerin, bazı alıcılara öncelik tanıyarak farklı vade ve iskonto oranı belirledikleri ve bu yolla eşit durumdaki alıcılara farklı koşullar uygulayarak ayrımcılık yaptıkları iddiasıdır.
- (31) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (e) bendi "*münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması*"nı ihlal olarak nitelendirmektedir. Burada, 4. madde anlamında bir ihlalden söz edebilmek için en az iki farklı teşebbüs arasında anlaşma ve/veya uyumlu eylem bulunması gerekmektedir. DERNEK merkezinde ve teşebbüslerde yapılan yerinde incelemelerde üretici teşebbüslerin bir araya gelerek bazı alıcılara öncelik tanıyarak farklı vade ve iskonto oranı belirlemek suretiyle ayrımcılık yaptıkları iddiasını destekler nitelikte bir bulguya ulaşılamamıştır.
- (32) Bir diğer iddia da yonga levha ve MDF üreticisi teşebbüslerin DERNEK vasıtasıyla piyasadaki belirsizliği azaltıcı bilgi paylaşımında bulunduğudır. Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz'da (Kılavuz) bilgi değişimi, rekabeti kısıtlama amacı taşıyan bilgi değişimi ve rekabeti kısıtlama etkisi olan bilgi değişimi olmak üzere iki ayrı başlık altında incelenmektedir. Rakip teşebbüsler arasındaki özellikle gelecekteki rekabetçi stratejilerine ilişkin bilgi paylaşımı 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal olarak nitelendirilebilmektedir.
- (33) Söz konusu iddiaya yönelik olarak DERNEK'te gerçekleştirilen yerinde incelemede bahse konu iddiayı destekleyecek bir bilgi veya belgeye ulaşılamamıştır. Nitekim DERNEK Genel Sekreteri tarafından yapılan açıklamada; firmaların satış ve pazarlama faaliyetleri ile ilgili DERNEK çatısı altında herhangi bir temasta bulunmalarına olanak sağlanmadığı, DERNEK'in sadece fabrikaların hammadde temini ile çevre, dış ticaret, vergi, haksız rekabet vb. ortak konularda akademik çevre ve kamu kuruluşlarıyla ilişkiler gibi hususlarda faaliyet gösterdiği ifade edilmiştir.

1.4.2. 4054 sayılı Kanun'un 6. Maddesinin İhlal Edildiği İddiasına Yönelik Değerlendirme

- (34) Bir üst başlıkta yer verilen ayrımcılık iddiasının bir diğer yönü ise, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde yer alan "*eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması*" na ilişkindir.

- (35) Dosya konusu diğer iddiaları ise, yonga levha ve MDF pazarındaki üreticilerin rekabet hukuku literatüründe ve genellikle bir ürünü (bağlayan ürün) hâkim durumdaki teşebbüsten satın alan müşterilerin bir başka ürünü (bağlı ürün) de aynı teşebbüsten almasını gerektiren durumları ifade eden “bağlama” ve bir teşebbüsün ürettiği mal ya da hizmetler ile sahibi olduğu maddi ya da gayri maddi işletme unsurlarını diğer teşebbüslere sağlamaması ya da bunların diğer teşebbüsler tarafından kullanılmasına doğrudan veya dolaylı olarak izin vermemesi olarak ifade edilen “mal vermeyi reddetme” teşkil etmektedir. Bu tür tek taraflı uygulamalar da 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesi çerçevesinde değerlendirilmektedir.
- (36) Herhangi bir teşebbüsün 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesini ihlal ettiğinden bahsedebilmek için ‘teşebbüsün ilgili ürün pazarında hâkim durumda bulunması’ ve ‘eylemin rekabet hukuku anlamında kötüye kullanma teşkil etmesi’ şeklinde iki temel unsurun bir arada gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Bu kapsamda, hâkim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin yapılan analizlerde, ilk etapta şikâyete konu teşebbüsün hâkim durumda olup olmadığı belirlenerek incelemeye başlanabileceği gibi, öncelikle şikâyete konu eylemin bir kötüye kullanma hali içerip içermediği de irdelenebilmektedir.
- (37) Mevcut dosyada analize yonga levha ve MDF sektöründe faaliyet gösteren firmaların hâkim durumda olup olmadığı ile başlanacaktır. Bu çerçevede ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin üretim miktarı ve ciro bazında tahmini pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo: Yonga Levha ve MDF Sektöründe Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin 2015 Yılı Pazar Payları

Firmalar	Üretim Miktarları (m ³ /yıl) ⁴	Üretim Miktarına Göre Pazar Payı (%)	Ciroya Göre Tahmini Pazar Payı (%)	
			MDF	Yonga Levha
KASTAMONU ENTEGRE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ORMA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
STARWOOD	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEVERPAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YILDIZ ENTEGRE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YILDIZ SUNTA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AGT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DIĞER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	8.250.000	100,0	100	100

- (38) Hâkim duruma yönelik yapılan değerlendirmelerde en önemli kriterlerden biri olan pazar payı, belirli bir ilgili ürün pazarındaki pazar gücünün ölçümü açısından belirleyici olmaktadır. Belirli bir pazarda teşebbüsün yüksek pazar payına sahip olması, hâkim durumun varlığının ispatı yönünde güçlü bir karine teşkil etmektedir.
- (39) Hâkim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz’da belirtildiği üzere aksini gösterecek bir durum söz konusu değilse, Kurul’un yerleşik uygulamasında %40’ın altında pazar payına sahip olan teşebbüslerin hâkim durumda olması ihtimalinin düşük olduğu kabul edilmekte, bu düzeyin üzerindeki pazar payına sahip olan teşebbüsler bakımından ise daha detaylı bir incelemeye gidilmektedir.

⁴ Yapılan hesaplamada teşebbüsler tarafından sunulan yonga levha ve MDF ürün türleri üretim miktarları toplanmış, DERNEK tarafından sunulan tahmini toplam değer kullanılmıştır.

- (40) Tablodan da görüleceği üzere, her iki ilgili ürün pazarında da % 40'ın üzerinde pazar payına sahip bir teşebbüs bulunmamaktadır. Buna ek olarak ilgili sektörde 34 farklı lokasyonda toplam 25 farklı şirketin üretimini sürdürdüğü bilinmektedir. Dolayısıyla yonga levha ve MDF pazarında bir hâkim durumdan söz etmenin mümkün olmadığı, ayrımcılık, bağlama ve mal vermeyi reddetme ihlallerinin varlığı için gerekli ön şart olan hâkim durumda bulunma durumunun somut olayda gerçekleşmediği göz önüne alındığında bahse konu eylemlerin diğer koşulları hakkında ayrıca bir değerlendirme yapılmasına gerek görülmemiştir.
- (41) Yukarıda yer verilen değerlendirilmeler ışığında yonga levha ve MDF pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşmak suretiyle fiyatları piyasa dışında belirlemek ve bazı alıcılara öncelik tanıyarak eşit durumdaki alıcılara farklı koşullar uygulayarak ayrımcılık yapmak; DERNEK bünyesinde piyasadaki belirsizliği azaltıcı bilgi paylaşımında bulunmak yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini; önaraştırma tarafı olan teşebbüslerin ayrımcılık, bağlama ve mal vermeyi reddetme eylemleri ile şikâyetçinin faaliyetlerini zorlaştırmak yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine yönelik bir tespitte bulunmanın mümkün olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (42) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.